

Հավելված
Հաստատվել է ՀՀ ՎՊ խորհրդի
2010թ. փետրվարի 10-ի թիվ 4/3 որոշմամբ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՀՍԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

ՀՀ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆԸ «ԴԵՂՈՐԱՅՔԻ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒՄ
ԱՄԲՈՒԼԱՏՈՐ-ՊՈԼԻԿԼԻՆԻԿԱԿԱՆ, ՀԻՎԱՆԴԱՆՈՑԱՅԻՆ
ԲՈՒԺՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ ՍՏԱՅՈՂՆԵՐԻՆ ԵՎ ՀԱՏՈՒԿ ԽՄԲԵՐՈՒՄ ԸՆԴԳՐԿԱԾ
ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ», «ՍՈՍՍԱՏՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՕԳՆՈՒԹՅԱՆ
ԳԾՈՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՏՎԵՐ», «ՏՈՒԲԵՐԿՈՒԼՅՈՋԻ ԲԺՇԿԱԿԱՆ
ՕԳՆՈՒԹՅԱՆ», «ՀՈԳԵԿԱՆ ԵՎ ՆԱՐԿՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ՀԻՎԱՆԴՆԵՐԻ
ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՕԳՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԽՆԱՄՔԻ», «ՈՒՌՈՒՑՔԱՐԱՆԱԿԱՆ ԵՎ
ԱՐՅՈՒՆԱՐԱՆԱԿԱՆ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՕԳՆՈՒԹՅԱՆ»
ԵՎ «ՄԱՆԿԱԲԱՐՁԱԿԱՆ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՕԳՆՈՒԹՅԱՆ»
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍԱՏՈՒՑՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻՑ
ՀԱՏԿԱՑՎԱԾ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՆԿԱՏԱՄԲ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ
ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԱՐԳՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության հիմքը՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատի 2009 թվականի գործունեության
տարեկան ծրագրի 5-րդ կետը և ՀՀ վերահսկիչ պալատի խորհրդի 2009 թվականի
նոյեմբերի 9-ի թիվ 27/4 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը՝ Պետական պատվերի և ծրագրի կատարման
նպատակով ՀՀ առողջապահության նախարարությանը դեղորայքի տրամադրում
ամբուլատոր-պոլիկլինիկական, հիվանդանոցային բուժօգնություն ստացողներին և
հատուկ խմբերում ընդգրկված ֆիզիկական անձանց, ստոմատոլոգիական բժշկական
օգնության գծով պետական պատվեր, տուբերկուլյոզի բժշկական օգնության
ծառայություններ, հոգեկան և նարկոլոգիական հիվանդների բժշկական օգնության և
խնամքի ծառայություններ, ուռուցքաբանական և արյունաբանական
հիվանդությունների բժշկական օգնության ծառայություններ ծրագրերով պետական
բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման ուսումնասիրություն:

Վերահսկողության առարկան՝ ՀՀ առողջապահության նախարարությանը պետական
բյուջեից հատկացված միջոցներ:

Վերահսկողությունն ընդգրկող ժամանակահատված՝ 2008-2009թթ.:

Վերահսկողության օբյեկտները՝ ՀՀ առողջապահության նախարարություն
աշխատակազմի պետական առողջապահական գործակալություն, այսուհետ՝ ՊԱԳ,

պետական պատվերի շրջանակներում բուժօգնություն իրականացնող կազմակերպություններ:

Վերահսկողության ծավալը՝ Հետևյալ ծրագրերը համարվել են էական և ընդգրկվել են վերահսկողության մեջ.

Վերահսկողության օբյեկտները՝ ՀՀ առողջապահության նախարարություն աշխատակազմի պետական առողջապահական գործակալություն, այսուհետ՝ ՊԱԳ, պետական պատվերի շրջանակներում բուժօգնություն իրականացնող կազմակերպություններ:

Վերահսկողության ծավալը՝ Հետևյալ ծրագրերը համարվել են էական և ընդգրկվել են վերահսկողության մեջ.

- 2008-2009թթ. «Դեղորայքի տրամադրում ամբուլատոր-պոլիկլինիկական, հիվանդանոցային բուժօգնություն ստացողներին և հատուկ խմբերում ընդգրկված ֆիզիկական անձանց» ծրագրով պետական բյուջեից հատկացվել է 2,158,713.0 հազ. դրամ, որից ստուգվել է 209,395.2 հազ. դրամ, կամ 9.7%,
- 2008-2009թթ. «Ստոմատոլոգիական բժշկական օգնության գծով պետական պատվեր» ծրագրով պետական բյուջեից հատկացվել է 1,419,023.1 հազ. դրամ, որից ստուգվել է 245,626.0 հազ. դրամ, կամ 17.3%,
- 2008-2009 թթ. «Ուռուցքաբանական և արյունաբանական հիվանդությունների բժշկական օգնության գծով պետական պատվեր» ծրագրով պետական բյուջեից հատկացվել է 1,848,205.1 հազ. դրամ, որից ստուգվել է 798,424.6 հազ. դրամ, կամ 43.2%,
- 2008-2009թթ. «Տուբերկուլոզի բժշկական օգնության ծառայություններ» ծրագրով պետական բյուջեից հատկացվել է 2,321,949.3 հազ. դրամ, որից ստուգվել է 845,189.5 հազ.դրամ, կամ 36.4%,
- 2008-2009թթ. «Հոգեկան և նարկոլոգիական հիվանդների բժշկական օգնության և խնամքի ծառայություններ» ծրագրով պետական բյուջեից հատկացվել է 3,235,909.4 հազ. դրամ, որից ստուգվել է 1,255,532.8 հազ. դրամ, կամ 38.8%,
- 2008-2009թթ. «Մանկաբարձական բժշկական օգնության ծառայություններ» ծրագրով պետական բյուջեից հատկացվել է 9,965,648.3 հազ. դրամ, որից ստուգվել է 3,159,110.5 հազ. դրամ, կամ 31.7%:

Վերահսկողության կատարման ժամկետը՝ 23.11.2009թ.-24.12.2009թ.

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝ Վերահսկողության իրականացման ընթացքում կիրառվել են դիտարկման, ստուգման և վերլուծության ձևերը, ինչպես նաև համապատասխանության, ֆինանսական և կատարողական վերահսկողության տեսակները (վերջին երկուսը ընտրանքային):

Ստուգման ընթացքում կիրառվել են ընտրանքի, տարբեր տվյալների (քանակական և որակական) համադրման մեթոդներ, կատարվել է նախապես պատրաստված հարցաշարերով տարբեր փաստաթղթերի և տվյալների մանրամասն ուսումնասիրություն:

Վերլուծության փուլում ամփոփվել, ինչպես նաև վերլուծվել են վերահսկողության դիտարկման և ստուգման փուլում արձանագրված փաստերը:

Վերահսկողության արդյունքները

Վերահսկողության կազմում ընդգրկված ծրագրերից Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության ամբուլտոր-պոլիկլինիկական բուժօգնության, մոր և մանկան առողջության ապահովման, սոցիալական հատուկ նշանակություն ունեցող հիվանդությունների կանխարգելման և բնակչության սոցիալապես անապահով և առանձին (հատուկ) խմբերում ընդգրկված անձանց բժշկական օգնության ապահովմանն ուղղված ծրագրերը համարվել են ոլորտի ծրագրային գերակայությունները:

Առողջապահության ոլորտում պետության կողմից իրականացվող ծրագրերով նախատեսվել է ապահովել հանրապետության յուրաքանչյուր քաղաքացու առողջության պահպանման իրավունքը, բնակչության սոցիալապես անապահով և առանձին (հատուկ) խմբերում ընդգրկված անձանց բժշկական օգնության, ինչպես նաև բնակչության անվճարունակ հատվածի համար բուժօգնության մատչելիության մակարդակի բարձրացումը:

Առկա խնդիր է դիտարկվել առողջապահության ոլորտին ուղղվող պետական ծախսերի շարունակական ավելացման պայմաններում առավել նպատակային և արդյունավետ ծախսային ուղղվածության ապահովումը, ինչպես նաև բուժօգնության ծառայությունների մատչելիության բարձրացումը:

ՀՀ առողջապահության համակարգի 2008-2010 թթ. միջին ժամկետ ծրագրի համատեքստում առողջապահության ոլորտի գերակա ուղղություն է շարունակվել դիտվել առողջապահական ծառայությունների-մատչելիության բարձրացումը՝ հիմնական ուշադրությունը կենտրոնացնելով բուժօգնության առաջնային օղակի վրա: Հաշվի առնելով բուժօգնության մատչելիության ավելի բարձր մակարդակի և ազգաբնակչությանը տարածքային կտրվածքով հասանելիության ավելի մեծ աստիճան ապահովելու պահանջը՝ պետական բյուջեի ծախսերի կառուցվածքում ավելացել է առաջնային բուժօգնության բաժինը՝ ի հաշիվ հիվանդանոցային բուժօգնությանը տրամադրվող միջոցների:

2008-2009 թթ. իրականացվող առողջության առաջնային պահպանման պետական նպատակային ծրագիրն ուղղվել է սոցիալական կախվածության և հատուկ

նշանակություն ունեցող հիվանդությունների (ուռուցքաբանական, հակատուբերկուլյոզային, հոգեբանական) կրճատման՝ կանխարգելման, վաղ հայտնաբերման, բուժման և վերականգնողական միջոցառումների գործընթացի բարելավմանը:

2009 թվականին ուսումնասիրվող ծրագրերին 2008 թվականի համեմատ պետական բյուջեից հատկացումները ավելացել են 3,374,921.7 հազ. դրամով կամ 36.9 %-ով, որից բնակչության առողջության առաջնային պահպանման ապահովումը՝ 40.7%-ը :

Առողջապահության ոլորտում իրականացվող պետական ծախսերի աճը հանդիսացել է ոլորտի իրավիճակի բարելավման առաջնահերթ ուղղություններից մեկը, իսկ ներդրումային աճով նախատեսվել է ապահովել բնակչության համար ամենամատչելի և իր գործունեության հիմքում կանխարգելման կարևորագույն գործառույթ իրականացնող առաջնային բուժօգնության ոլորտի առավել արդյունավետ կազմակերպումը:

Պետական ծախսերի աճի արդյունքում ոլորտում տեղի ունեցող բարելավումների պատկերը ճշտելու նպատակով կատարվել է բնակչության ընդհանուր հիվանդացության և դրանց կանխարգելման վերլուծություն:

Բնակչության առողջությունը բնութագրող ցուցանիշների վերաբերյալ առավել ճշգրիտ պատկերացում կազմելու նպատակով կատարվել է վերլուծություն, հիմնվելով գրանցված հիվանդությունների բացարձակ թվերին: Ընդհանուր առմամբ, 2008թ. գրանցված հիվանդությունների թիվը 2000թ. համեմատ նվազել է 55.4 հազ. դեպքով (2008թ. 999.9 հազ. դեպք, 2000թ. 1,055.8 հազ. դեպք), բայց ավելացել է 2005թ.-ի ընթացքում գրանցված հիվանդությունների թվից՝ 188.9 հազ. դեպքով: Համանման պատկեր է կյանքում առաջին անգամ ախտորոշված հիվանդությունների դեպքում: Սակայն չարորակ նորագոյացությունների և հոգեկան խանգարումներ հիվանդությունների գծով այդ օրինաչափությունը չի պահպանվել: Նկատվել է չարորակ նորագոյացությունների և հոգեկան խանգարումներով հիվանդությունների դեպքերի աճ, այստեղ հիվանդության դեպքերն իջնելու միտում չունեն. տարեց տարի ավելացել է ընդհանուր գրանցված հիվանդների թիվը:

Առողջապահության ոլորտում ներդրումային աճով ակնկալվել է ապահովել առաջնային բուժօգնության առավել արդյունավետ կազմակերպումը, որով կապահովվեր առողջության կանխարգելումը և վաղ հայտնաբերումը, ինչն իր հերթին ենթադրում է հիվանդացության նվազում: Աղյուսակում ներկայացված տվյալների վերլուծությունը հիմք է տալիս ենթադրելու, որ ՀՀ առողջապահության ոլորտի բուժկազմակերպությունները՝ հատկապես առաջնային (ամբուլատոր-պոլիկլինիկական) օղակը դեռևս ակտիվ ձևով և ժամանակին չի հայտնաբերում հիվանդությունները և իրականացնում բուժկանխարգելիչ օգնություն:

Բնակչության ընդհանուր հիվանդացությունը և ծրագրի ֆինանսավորումը

Ծրագիր	2000թ	2001թ	2002թ	2003թ	2004թ	2005թ	2006թ	2007թ	2008թ
1. Տուրերկույոզ									
ընդամենը	5458	5786	6050	6068	6165	6455	5673	3867	3489
կյանքում առաջին անգամ գրանցված	1284	1343	1393	1437	1558	2006	1579	1518	1486
ֆինանսավորում (մլն.դրամ)					717.6	771.6	904.9	1,043.2	1,112.5
2. Չարորակ նորագոյացություններ									
ընդամենը	21927	23451	24384	25580	26522	26512	27963	28429	28692
կյանքում առաջին անգամ գրանցված	5413	5666	5734	5951	6174	6396	7163	7294	7336
ֆինանսավորում (մլն. դրամ)								690.2	888.5
3. Հոգեկան խանգարումներ									
ընդամենը	55501	53908	51942	46198	52827	48139	47841	48764	53538
կյանքում առաջին անգամ գրանցված	4854	4638	4433	4817	5694	2501	2521	2386	2495
ֆինանսավորում (մլն.դրամ)					1,129.4	1,170.0	1,390.8	1,444.0	1,560.8
4. Գրանցված հիվանդությունների թիվը									
ընդամենը	1055795	977653	967179	1139331	1017434	811024	892332	920141	999981
կյանքում առաջին անգամ գրանցված	594015	531208	519843	604952	590621	425806	471082	479302	533684
ֆինանսավորում (մլն. դրամ)							2,295.7	3,177.4	3,561.8

Տուրերկույոզի բժշկական օգնության գծով պետական պատվեր

Տարափոխիկ հիվանդությունների կանխարգելման ծրագիրը, որտեղ ներառվել է տուրերկույոզ հիվանդությունը, համարվել է ՀՀ առողջապահության ոլորտի ծրագրային գերակայություններից, որով նախատեսվել է մեծացնել տուրերկույոզի կանխարգելման, վաղ հայտնաբերման և լիարժեք բուժման արդյունավետությունը:

Սոցիալական կախվածության և հատուկ նշանակություն ունեցող հիվանդությունների դեմ պայքարի պետական նպատակային ծրագրով նախատեսվել է ապահովել սոցիալական կախվածությունը և հատուկ նշանակություն ունեցող հիվանդությունների վաղ հայտնաբերումը, հիվանդների բուժօգնության կազմակերպումը և շարունակական

հսկողությունը, բնակչության շրջանում առողջ ապրելակերպի և հիգիենայի վերաբերյալ գիտելիքների քարոզչությունը, ինչպես նաև բնակչության իրազեկության մակարդակի բարձրացման նպատակով նեղ մասնագետների կողմից բնակչության շրջանում առողջ ապրելակերպի քարոզչության իրականացումը՝ ուղղված սոցիալական կախվածություն ունեցող հիվանդության կանխարգելմանը:

ՀՀ պետական բյուջեից հատկացված միջոցների հաշվին արտահիվանդանոցային (ամբուլատոր-պոլիկլինիկական) և հիվանդանոցային բուժօգնության պայմաններում հիվանդության դեմ պայքարի ուղղությամբ կնքվել է 11 բուժհաստատությունների հետ պայմանագրեր, որով նախատեսվել է իրականացնել հիվանդների բժշկական օգնության և շարունակական հսկողության հակատուբերկուլյոզային դիսպանսերների և կաբինետների, ընդհանուր և մասնագիտացված ինֆեկցիոն հիվանդանոցների միջոցով տուբերկուլյոզով հիվանդների, ինչպես նաև տուբերկուլյոզով հիվանդների հետ շփվող անձանց բուժկանխարգելիչ միջոցառումների, քրոնիկ հիվանդների շարունակական հսկողության ապահովումը ամբողջ բնակչության համար: Նոր հայտնաբերված տուբերկուլյոզով բոլոր հիվանդների և կրկնակի հիվանդացածների բուժման կազմակերպման, բնակչության տուբերկուլյոզի դեմ պատվաստումների, տուբերկուլյոզի առումով բարձր ռիսկի խմբերի, ինչպես նաև գորակոչային տարիքի անձանց և բնակչության հատուկ խմբերի ռենտգենաբանական հետազոտությունների իրականացումը:

ՀՀ առողջապահության ոլորտի 2008-2010 թվականների միջնաժամկետ ծախսերի «Տուբերկուլյոզի բժշկական օգնության գծով պետական պատվեր» ծրագրով ակնկալվել է իրականացվող բժշկական օգնության որակի բարձրացման շնորհիվ ապահովել տուբերկուլյոզ հիվանդության և մահացածության ցուցանիշների մոտ 10%-ով նվազում:

ՀՀ պետական բյուջեից՝ պետության կողմից երաշխավորված անվճար բժշկական օգնության և սպասարկման ծրագրերից «Տուբերկուլյոզի բժշկական օգնության գծով պետական պատվեր» ծրագրով 2008-2009թթ. նախատեսվել է հատկացնել համապատասխանաբար՝ 1,087,552.1 հազ. դրամ և 1,248,665.1 հազ. դրամ, ճշտված պլանով այն կազմել է 1,112,552.1 հազ. դրամ և 1,211,865.1 հազ. դրամ, փաստացի ծախսը 2008թ. կազմել է 1,112,052.0 հազ. դրամ, 2009թ.՝ 1,209,897.3 հազ. դրամ:

«Տուբերկուլյոզի բժշկական օգնության գծով պետական պատվեր» ծրագրի շրջանակներում կատարողների կողմից կատարված աշխատանքների վերաբերյալ ներկայացրած հաշվետվությունների և հանձնման-ընդունման արձանագրությունների ճշտության ստուգմամբ պարզվել է, որ անվճար բուժօգնության պայմանագրային պարտավորությունները կատարվել է ՀՀ կառավարության կողմից 04.03.2004 թ. թիվ 318-ն որոշմամբ հաստատված «Ամենամյա առողջապահական նպատակային ծրագրերի շրջանակներում պետության կողմից երաշխավորված անվճար

սպասարկման ու ֆինանսավորման կարգի պահանջների, ինչպես նաև կնքված պայմանագրի և պայմանագրին կից հատուկ պայմանների խախտմամբ:

Հիվանդների բուժման համար անհրաժեշտ դեղամիջոցները և բժշկական պարագաները, որոշ դեպքերում, բերվել է հիվանդների կողմից, սակայն համաձայն 2009 թ. ընկերության հետ կնքված պայմանագրին կից պետության կողմից երաշխավորված անվճար հիվանդանոցային բժշկական օգնության և սպասարկման, ծախսերի կողմնորոշիչ չափաքանակի, դեղամիջոցները և բժշկական պարագաները պետք է ապահովվեր կազմակերպության միջոցների հաշվին: Պայմանագրային պարտավորությունները ամբողջությամբ կամ մասնակի չկատարելու համար բուժօգնության գումարը պետք է փոխհատուցվեր սահմանված գնի 80% չափով, սակայն կատարողին է վճարվել պետական պատվերի համար նախատեսված ամբողջ գումարը: Արդյունքում՝ ծառայություն մատուցող կազմակերպություններին վճարվել է ավելի գումարներ: Մասնավորապես՝

«Քաղաքային հակատուբերկուլյոզային դիսպանսեր» ՓԲ ընկերությունում 2009 թ. ստացիոնար պայմաններում բուժում ստացած հիվանդների բուժման համար անհրաժեշտ դեղամիջոցները և բժշկական պարագաները երեք դեպքում ապահովվել է հիվանդների սեփական միջոցների հաշվին, սակայն կատարողին վճարվել է ծառայության ամբողջ գումարը, կամ նախատեսվածից ավելի 256.3 հազ. դրամ:

«Հանրապետական հակատուբերկուլյոզային դիսպանսեր» ՓԲ ընկերությունում ստացիոնար պայմաններում բուժում ստացած հիվանդները 55 դեպքում բուժման համար անհրաժեշտ դեղամիջոցները և բժշկական պարագաները ապահովվել են սեփական միջոցների հաշվին, սակայն կազմակերպությունը պետական բյուջեից ստացել է պետական պատվերի համար սահմանված գումարը ամբողջությամբ կամ նախատեսվածից ավելի է վճարվել 4,367.9 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:

ՀՀ առողջապահության նախարարի 13.08.2009թ. թիվ 1226-Ա հրամանի համաձայն 01.09.2009 թ.-ից գործել է հիվանդանոցային բժշկական օգնության և սպասարկման նորմատիվների միջինացված նոր գներ, սակայն, որոշ դեպքերում, բուժհաստատությունների կողմից օգոստոս ամսվա ընթացքում մատուցված բուժօգնության գծով ծառայության արժեքը հաշվարկվել և ֆինանսավորման է ներկայացվել նոր գներով: Արդյունքում կազմակերպություններին վճարվել է ավելի գումարներ, որը ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե: Մասնավորապես՝

«Քաղաքային հակատուբերկուլյոզային դիսպանսեր» ՓԲ ընկերության կողմից 2009 թ. օգոստոս ամսվա ընթացքում բուժօգնության գծով մատուցած ծառայությունների համար ֆինանսավորման ներկայացրած հաշվետվություններում կիրառել է 2009 թ.-ի սեպտեմբերի 1-ից կիրառվող գներ, որի հետևանքով ավելի է ֆինանսավորվել 698.9 հազ. դրամ:

«Հանրապետական հակատուրերկուլյոզային դիսպանսեր» ՓԲ ընկերության կողմից 2009թ. օգոստոս ամսվա ընթացքում մատուցված բուժօգնության գծով ծառայությունների արժեքը հաշվարկվել և ֆինանսավորման է ներկայացվել նոր գներով: Արդյունքում կազմակերպությունը ավելի է ֆինանսավորվել 2,276.7 հազ. դրամ:

«Առողջ ապագա ԲԿ» ՓԲ ընկերության կողմից օգոստոս ամսվա ընթացքում մատուցված ծառայությունները նոր գներով հաշվարկելու արդյունքում, պետական բյուջեից ստացվել է ավելի ֆինանսավորում 2,358.5 հազ. դրամ:

«Առողջ ապագա ԲԿ» ՓԲ ընկերությունում ստացիոնար պայմաններում բուժում ստացած հիվանդների համար ֆինանսավորման ներկայացված կատարողականներում 79 դեպքում ցույց է տրվել մեկական օր ավելի կատարողական: Ներկայացված հաշվետվությունների հիման վրա պատվիրատուի կողմից գումարը վճարվել է ամբողջությամբ կամ ավելի է վճարվել կատարողին 4,716.0 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգման:

Ստուգման արդյունքում հայտնաբերված կատարողների կողմից մատուցված ծառայությունների վերաբերյալ ներկայացրած ոչ արժանահավատ հաշվետվությունները, որոնք ենթակա չէին ընդունման պատվիրատուի կողմից, համաձայն կնքված պայմանագրով նախատեսված պարտավորությունների կատարողից ենթակա է գանձման տուգանք՝ կնքված պայմանագրի 2-րդ հավելվածով սահմանված պայմանագրային գումարի 0.05 %-ի չափով, որը «Հանրապետական հակատուրերկուլյոզային դիսպանսեր» ՓԲ ընկերությունում կազմել է 355.9 հազ. դրամ, «Քաղաքային հակատուրերկուլյոզային դիսպանսեր» ՓԲ ընկերությունում կազմել է 55.7 հազ. դրամ, իսկ «Առողջ ապագա ԲԿ» ՓԲ ընկերությունում կազմել է 80.1 հազ. դրամ:

Պետական պատվերի շրջանակներում ծրագրով նախատեսված ծառայությունների մատուցման համար կազմակերպությունների կողմից ներկայացված հաշվետվություններում ստուգմամբ հայտնաբերված ավելի ցույց տրված կատարողականների ամբողջ արժեքը, գումարով՝ 15,166.0 հազ. դրամ, ստուգման ընթացքում պակասեցվել է 2009թ. համար ներկայացված հաշվետվություններով հաշվարկված ծառայությունների արժեքից և դրանց դիմաց չի ֆինանսավորվել:

Բնակչության ակտիվ տուրերկուլյոզով հիվանդացության ցուցանիշների ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ 2008 թ. կյանքում առաջին անգամ հաստատված ախտորոշումով և տուրերկուլյոզային հիմնարկներում գրանցված ակտիվ տուրերկուլյոզով հիվանդների թիվը ըստ ՀՀ ԱՄԻ տեղեկատվական վերլուծական հանրապետական կենտրոն վիճակագրական տեղեկագրքի և ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայության տվյալների, 2007 թվականի նկատմամբ նվազել է: Հարկ է նշել, որ 1988-2005 թվականներին, գրանցվել է կյանքում առաջին անգամ գրանցված

տուբերկուլյոզի դեպքերի աճ՝ ընդհանուր գրանցված ու դիսպանսեր հսկողության տակ գտնվող հիվանդների բացարձակ թիվը 3205-ից հասել է 6455-ի (100 000 բնակչության հաշվով 92,8-ից դարձել 200,5), իսկ առաջին անգամ գրանցված հիվանդությունները 642-ից դարձել է 2006): Կյանքում առաջին անգամ հաստատված ախտորոշումով և տուբերկուլյոզային հիմնարկներում գրանցված ակտիվ տուբերկուլյոզով հիվանդների բացարձակ թիվը 2007թ.-ին գրանցված 1518-ից 2008 թվականին դարձել է 1486, իսկ տարեվերջի դրությամբ տուբերկուլյոզային հիմնարկներում դիսպանսերային հսկողության տակ գտնվող հիվանդների բացարձակ թիվը 2007-ին գրանցված 3867-ից 2008-ին դարձել է 3489 (100 000 բնակչության հաշվով 119,7-ից դարձել է 107,8):

Մահացությունը 2007 թվականի նկատմամբ՝ 2008 թ-ին նվազել է 11 դեպքով և 183-ից դարձել 172:

Հոգեկան և նարկոլոգիական հիվանդների բժշկական օգնության և խնամքի ծառայություններ

«Հոգեկան և նարկոլոգիական հիվանդների բժշկական օգնության և խնամքի ծառայություններ» ծրագրի իրականացման համար ՀՀ պետական բյուջեից ճշտված ծրագրով 2008թ. նախատեսվել է հատկացնել 1,560,860.7 հազ. դրամ, իսկ 2009թ. 1,675,742.8 հազ. դրամ: Փաստացի ծախսը 2008 թվականին կազմել է 1,560,184.5 հազ. դրամ, իսկ 2009թ. 1,675,742.8 հազ. դրամ: Ծրագրի նպատակն է 2008-2009թթ. ընթացքում ապահովել հիվանդության վաղ հայտնաբերումը, հիվանդների բուժօգնության կազմակերպումը և շարունակական հսկողությունը:

Ծրագրի համար հատկացված ֆինանսական միջոցների հաշվին արտահիվանդանոցային պայմաններում նախատեսվել է նյարդահոգեբուժական դիսպանսերների և նեղ մասնագիտացված կաբինետների միջոցով իրականացնել բնակչության բոլոր խմբերի համար հոգեկան հիվանդություններով տառապող անձանց հայտնաբերման, հաշվառման բժշկական օգնության ու շարունակական հսկողության ապահովումը՝ անհրաժեշտության դեպքում լուծելով հիվանդների հոսպիտալացման, ինչպես նաև հոգեմետ դեղորայքով ապահովման հարցերը, լաբորատոր-գործիքային ախտորոշիչ անհրաժեշտ հետազոտությունների իրականացումը: Հիվանդանոցային բուժօգնության գծով հոգեկան հիվանդների բուժման կազմակերպման ուղղությամբ նախատեսվել է իրականացնել հոգեկան հիվանդների հիվանդանոցային բուժման ապահովումը, հոգեբուժական հիվանդանոցներում և հոգենյարդաբանական դիսպանսերներում քրոնիկ հոգեկան հիվանդների խնամքի կազմակերպումը, ինչպես նաև դատահոգեբուժական փորձաքննության կազմակերպման և իրականացման ապահովումը:

Ծրագրով նախատեսված ծառայությունների մատուցման նպատակով պայմանագրեր է կնքվել վեց կազմակերպությունների հետ:

ՀՀ պետական բյուջեից ծրագրին հատկացված միջոցների ծախսման նպատակայնության և հիմնավորվածության ստուգմամբ պարզվել է, որ որոշ պայմանագրային պարտավորություններ կատարվել են ՀՀ կառավարության կողմից 04.03.2004 թ. թիվ 318-ն որոշմամբ հաստատված «Ամենամյա առողջապահական նպատակային ծրագրերի շրջանակներում պետության կողմից երաշխավորված անվճար և սպասարկման կազմակերպման ու ֆինանսավորման կարգի պահանջների, ինչպես նաև կնքված պայմանագրի և պայմանագրին կից հատուկ պայմանների» խախտմամբ:

Պետական պատվերի շրջանակում ստացիոնար պայմաններում բուժում ստացած հիվանդների բուժման համար անհրաժեշտ բոլոր դեղամիջոցները և բժշկական պարագաները որոշ դեպքերում բերվել է հիվանդների կամ հիվանդատերերի կողմից, սակայն կնքված պայմանագրին կից պետության կողմից երաշխավորված անվճար հիվանդանոցային բժշկական օգնության և սպասարկման, ծախսերի կողմնորոշիչ չափաքանակի լրացուցիչ պարտավորության և պատասխանատվության վերաբերյալ հատուկ պայմանների համաձայն հիվանդի բուժման համար անհրաժեշտ դեղամիջոցները և բժշկական պարագաները պետք է ապահովվեր կազմակերպության միջոցների հաշվին:

Պայմանագրային պարտավորությունները ամբողջությամբ կամ մասնակի չկատարելու համար բուժօգնության գումարը պետք է փոխանցվեր սահմանված գնի 80% չափով, սակայն կատարողին վճարվել է պետական պատվերի համար նախատեսված ամբողջ գումարը: Արդյունքում՝ ծառայություն մատուցող կազմակերպություններին վճարվել է ավելի գումարներ, որը ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե:

«Սևանի հոգեբուժական հիվանդանոց» ՓԲ ընկերությունում բուժում ստացած հիվանդների համար 2009 թվականի ընթացքում 167 դեպքում և 2008 թ.-ին երկու դեպքում անհրաժեշտ դեղամիջոցները և բժշկական պարագաները բերվել է հիվանդների կամ հիվանդատերերի կողմից, սակայն բուժման համար անհրաժեշտ գումարը կատարողին վճարվել է ամբողջությամբ, կամ ավելի է վճարվել 4,128.4 հազ. դրամ (2008թ. 208.0 հազ.դրամ + 2009թ. 3,920.4 հազ.դրամ), որը ենթակա է վերականգնման:

«ԱԿ. Ա. Հայրիյանի անվան Արմաշի ԱԿ» ՓԲ ընկերությունում 2009թ. 63 դեպքով ստացիոնար պայմաններում բուժում ստացած հիվանդների բուժման համար օգտագործվել է հիվանդների կամ հիվանդատիրոջ կողմից բերված դեղորայքը, սակայն կատարողին վճարվել է ծառայության համար նախատեսված ամբողջ գումարը:

Արդյունքում կատարողին ավելի է վճարվել 951.9 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:

«Հոգեբուժական բժշկական կենտրոն» ՓԲ ընկերության կողմից 2008 թ. պետական պատվերի շրջանակներում բուժված հիվանդների համար օգտագործվել է հիվանդների կամ հիվանդատերերի կողմից բերված դեղորայքը, սակայն մատուցված ծառայության արժեքը ՀՀ ԱՆՊԱԳ կողմից վճարվել է ամբողջությամբ կամ ավելի փոխհատուցում է հատկացվել կազմակերպությանը, գումարով 926.6 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:

ՀՀ առողջապահության նախարարի 13.08.2009 թ. թիվ 1226-Ա հրամանի համաձայն 01.09.2009 թվականից գործել է հիվանդանոցային բժշկական օգնություն և սպասարկման նորմատիվների միջինացված նոր գներ, բուժհաստատությունների կողմից 2009 թվականի օգոստոս ամսվա ընթացքում մատուցված ծառայությունների արժեքը ֆինանսավորման ներկայացրած հաշվետվությամբ հաշվարկվել է սեպտեմբերի մեկից կիրառվող նոր գներով: Արդյունքում՝ կազմակերպություններին վճարվել է ավելի գումարներ, որը ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե: Մասնավորապես՝

«Սևանի հոգեբուժական հիվանդանոց» ՓԲ ընկերության կողմից 2009թ. օգոստոս ամսվա ընթացքում մատուցած բուժօգնության գծով ծառայությունների արժեքը ֆինանսավորման է ներկայացվել 2009թ. սեպտեմբերի 1-ից կիրառվող նոր գներով և ստացել ավելի ֆինանսավորում 50.4 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե:

«Հոգեբուժական ԲԿ» ՓԲ ընկերության կողմից 2009թ. օգոստոս ամսվա ընթացքում մատուցված ծառայությունները նոր գներով հաշվելու արդյունքում, ավելի ֆինանսավորում է ստացել 1,0040 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե:

Ստուգման արդյունքում հայտնաբերված ոչ արժանահավատ հաշվետվությունների հետևանքով պատվիրատուի կողմից ծառայությունները չընդունելու համար, կնքված պայմանագրի համաձայն, կատարողից գանձման ենթակա տուգանքի գումարը, որը հաշվարկվում է վերը նշված դեպքերի համար նախատեսված գումարի 0.05 % չափով, «Սևանի հոգեբուժական հիվանդանոց» ՓԲ ընկերության համար կազմել է 257.1 հազ. դրամ, «Ա. Կ. Ա. Հայրիյանի անվան Արմաշի ԱԿ» ՓԲ ընկերությունում 50.1 հազ. դրամ, «Հոգեբուժական ԲԿ» ՓԲ ընկերության համար 421.1 հազ. դրամ:

Հիվանդների ընդունման և դուրս գրման հետ կապված «Հոգեբուժական սուր դեպքերի բուժում» ծրագրով փաստացի բուժված հիվանդների գծով ծառայություն մատուցած կազմակերպությունների կողմից հաշվարկված մահճակալ-օրերի թիվը կատարողականներում ավելի ցույց տալու արդյունքում ավելի ֆինանսավորում է ստացվել, որը ենթակա է վերականգնման: Մասնավորապես՝

«Հոգեբուժական բժշկական կենտրոն» ՓԲ ընկերությանը 2008թ. պետության կողմից երաշխավորված անվճար հիվանդանոցային բժշկական օգնության և սպասարկման ծրագրի շրջանակներում ավելի կատարողական ցույց տալու արդյունքում ստացել է 2,237.4 հազ. դրամ ավելի ֆինանսավորում, իսկ 2009թ. զորակոչային և նախագորակոչային տարիքի անձանց փորձաքննության ծրագրի շրջանակում ներկայացրած կատարողականներում մատուցված ծառայությունները 1128 մահճակալ-օրով ավելի ցույց տալու արդյունքում ավելի ֆինանսավորում է ստացել 5,583.6 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե: ՀՀ կառավարության 2007թ. դեկտեմբերի 20-ի «ՀՀ կառավարության 04.03.2004 թ. թիվ 318-ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» թիվ 1600-ն որոշման 14-րդ կետի համաձայն նախորդ տարիներին կատարված աշխատանքներում հայտնաբերված անճշտությունների հետևանքով առաջացած տարբերությունները ենթակա են վերականգնման այն դեպքում, երբ անճշտությունների գումարը գերազանցում է պայմանագրային գումարի գերակատարման հետևանքով պատվիրատուի կողմից չֆինանսավորված ծավալները:

«Հոգեբուժական բժշկական կենտրոն» ՓԲ ընկերությունում 2008թ. ընթացքում բուժված հիվանդների կողմից բերված դեղորայքի օգտագործման փաստի առթիվ ստուգմամբ արձանագրված 926.6 հազ. դրամը և բուժված հիվանդների մահճակալ-օրերի թիվը կատարողականներում ավելի ցույց տալու հետևանքով արձանագրված 2,237.4 հազ. դրամը ենթակա չէ վերականգնման պետական բյուջե, քանի որ ստուգման արդյունքում արձանագրված գումարները չեն գերազանցում 2008թ. ընկերության ներկայացրած հաշվետվություններում պայմանագրային գումարի գերակատարման հետևանքով պատվիրատուի կողմից չֆինանսավորված ծավալներին:

Առանձին դեպքում, «Հոգեբուժական ԲԿ» ՓԲ ընկերության կողմից խախտվել է 2009թ. նախագորակոչային և զորակոչային տարիքի անձանց հիվանդանոցային հետազոտման և բուժման ընթացքում ծրագրով նախատեսված սննդի տրամադրման , կամ գումարների փոխհատուցման գործընթացը, որը բժշկական օգնության և փորձաքննության նպատակով անցկացված յուրաքանչյուր մահճակալ-օրվա համար /մեկ օրվա համար կազմում է 700 դրամ/ չի փոխհատուցվել, սակայն նախատեսված գումարը կատարողներին վճարվել է ամբողջությամբ:

Սահմանված կարգի խախտման արդյունքում ավելի ֆինանսավորում է ստացվել 178.5 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման: Հոգեկան խանգարումների թիվը 2008թ.-ին բացարձակ թվերով կազմել է 53538, որը 2007 թվականի համեմատ աճել է 4774-ով: 2005 թվականին հոգեկան խանգարումների թիվը 1999 թվականի համեմատ պակասել էր գրեթե 15.6 %-ով, սակայն 2008թ. այդ թիվը 2005 թ.-ի համեմատ աճել է 10.1 %-ով:

Ծրագրով նախատեսված ծառայությունների մատուցման գծով կազմակերպությունների կողմից ներկայացված հաշվետվություններում ստուգմամբ

հայտնաբերված, ավելի կատարողականներ ցույց տալու արդյունքում ավելի ստացված ֆինանսավորումը, գումարով՝ 12,625.1 հազ. դրամ, ստուգման ընթացքում պակասեցվել է 2009թ. կատարողականներից:

Ուռուցքաբանական և արյունաբանական հիվանդությունների բժշկական օգնության ծառայություններ

Պետության կողմից երաշխավորված անվճար բժշկական օգնության և սպասարկման ծրագրերից՝ «Ուռուցքաբանական և արյունաբանական հիվանդությունների բժշկական օգնության ծառայություններ» ծրագրի իրականացման համար ՀՀ պետական բյուջեից 2008թ. նախատեսվել է հատկացնել 888,508.9 հազ. դրամ, 2009 թվականին՝ 1,320,323.6 հազ. դրամ, ճշտված ծրագրով հատկացվող գումարը կազմել է համապատասխանաբար՝ 888,508.9 հազ. դրամ և 959,723.6 հազ. դրամ, փաստացի ծախսը 2008 թվականին կազմել է 888,508.9 հազ. դրամ, իսկ 2009թ՝ 959,696.6 հազ. դրամ:

Սոցիալական հատուկ նշանակություն ունեցող հիվանդությունների՝ մասնավորապես ուռուցքային հիվանդությունների կանխարգելման ծրագիրը համարվել է առողջապահության ոլորտի 2008-2010թթ. ժամանակահատվածի գերակայություններից: Ծրագրով նախատեսվել է ապահովել բնակչության աղքատ խավերի սոցիալապես անապահով և առանձին խմբերում ընդգրկված անձանց բժշկական օգնության և սպասարկման մատչելիությունը, սոցիալական կախվածություն և հատուկ նշանակություն ունեցող հիվանդությունների վաղ հայտնաբերումը, հիվանդների բուժօգնության կազմակերպումը և շարունակական հսկողությունը:

ՀՀ պետական բյուջեի միջոցների հաշվին 2008-2009թթ. չարորակ նորագոյացությունների դեմ պայքարի ուղղությամբ նախատեսվել է արտահիվանդանոցային պայմաններում, իրականացնել ուռուցքաբանական դիսպանսերներում և նեղ մասնագիտական կաբինետներում չարորակ նորագոյացություններով տառապող անձանց հայտնաբերման, հաշվառման, բժշկական օգնության ու շարունակական հսկողության գործընթացը, անհրաժեշտության դեպքում լուծել հիվանդների հոսպիտալացման, քիմիոթերապիայի և ճառագայթային բուժման կազմակերպման հետ կապված խնդիրները, ինչպես նաև հակաուռուցքային դեղորայքով ապահովման հարցերը ամբողջ բնակչության համար:

Հիվանդանոցային բուժօգնության գծով նախատեսվել է իրականացնել չարորակ նորագոյացություններով հիվանդների վիրաբուժական, ախտանշային, քիմիաթերապևտիկ և ճառագայթային բուժման ապահովումը մասնագիտացված ուռուցքաբանական գիտական կենտրոններում, իսկ անհետաձգելի դեպքերում

վիրաբուժական միջամտություն հիվանդանոցային հաստատությունների վիրաբուժական բաժանմունքներում ամբողջ բնակչության համար:

Ծրագրով նախատեսված ծառայությունների մատուցման նպատակով պայմանագրեր է կնքվել 6 կազմակերպության հետ:

Ծրագրի իրականացման արդյունքում ակնկալվել է բարձրացնել ուռուցքային հիվանդությունների վաղ ախտորոշման ցուցանիշը 15%-ով:

Չարորակ նորագոյացություն հիվանդության գծով գրանցված հիվանդությունների բացարձակ թվերի հիման վրա կատարված վերլուծությունից պարզվել է, որ 2008 թվականին 2007 թվականի համեմատ նկատվում է չարորակ նորագոյացությունների ընդհանուր թվի աճ 253 դեպքով (28439-ից դարձել է 28692): Ըստ ՀՀ ԱՆ ԱԱԻ վիճակագրական տեղեկագրի 2005 թվականին՝ 1999 թվականի համեմատ հիվանդության դեպքերը ավելացել է 17.3 %, իսկ կյանքում առաջին անգամ գրանցված դեպքերը 18.1%. 2008 թվականին՝ 2005 թվականի համեմատ ավելացել են 7.6%-ով կամ 2180 դեպքով, իսկ կյանքում առաջին անգամ գրանցված դեպքերը՝ 14.7 %-ով կամ 940 դեպքով:

Ինչպես երևում է վերլուծությունից, չարորակ նորագոյացության հիվանդության գրանցված դեպքերի թիվը աճել է: Ավելացման միտում է նկատվում մահացության մակարդակների համեմատականում: Մահվան դեպքերի աճը գերազանցում է գրանցված հիվանդության տեմպերը: Եթե հիվանդության գրանցված դեպքերի թիվը 2008 թվականին 2005 թվականի նկատմամբ աճել է 1,1 անգամ, մահացությունը 2008 թվականին կազմել է 5505՝ 2005 թ. 4679-ի դիմաց կամ աճել է 1,2 անգամ:

Ծրագրի շրջանակում կատարողների կողմից ներկայացված կատարված աշխատանքների վերաբերյալ կազմված հաշվետվությունների և հանձնման-ընդունման արձանագրությունների ճշտության ստուգմամբ պարզվել է, որ պայմանագրային պարտավորությունները կատարվել է ՀՀ կառավարության կողմից 04.03.2004թ. թիվ 318 –ն որոշմամբ հաստատված ֆինանսավորման կարգի պահանջների, ինչպես նաև կնքված պայմանագրի և պայմանագրին կից հատուկ պայմանների խախտմամբ, որի հետևանքով կազմակերպությունների կողմից ներկայացված հաշվետվություններում տեղ են գտել ոչ արժանահավատ տվյալներ, իսկ պայմանագրով նախատեսված գումարը վճարվել է ամբողջությամբ: Մասնավորապես՝

«Վ.Ա. Ֆանարջյանի անվան ՈՒԱԿ» ՓԲ ընկերությունում ստացիոնար պայմաններում բուժօգնություն ստացած հիվանդներին 2009թ.-ին 36 դեպքում կատարվել է վիրահատական միջամտություն և դրանք ֆինանսավորվել են տվյալ ծառայության համար նախատեսված ամբողջ արժեքով, սակայն ելնելով բուժման ծավալներից և հիվանդների հիվանդանոցում անցկացրած մահճակալ-օրերի քանակից, դեպքերը անհրաժեշտ էր ներկայացնել ֆինանսավորման որպես փոքր վիրահատական միջամտություն և ֆինանսավորվել փոքր վիրահատական միջամտության համար

նախատեսված գնով: Ծառայության արժեքը սխալ որոշելու արդյունքում կազմակերպությանը վճարվել է 3,024.0 հազ. դրամ ավելի գումար, որը ենթակա է վերականգնման: Նմանատիպ խախտման պարագայում «Պրոֆ. Ռ.Օ. Յոլյանի անվ. հանրապետական արյունաբանական կենտրոն» ՓԲ ընկերությունում 18 դեպքով մատուցած ծառայությունների դիմաց ավելի է վճարվել 2,110.3 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:

Հաշվի չառնելով բուժման ծավալները, հիվանդների հիվանդանոցում անցկացրած մահճակալ-օրերի քանակը և հիվանդների բնակության վայրը, հիվանդների ստացիոնար պայմաններում ստացած չարորակ նորագոյացությունների քիմիաթերապևտիկ բուժման համար «Վ. Ա. Ֆանարջյանի անվան ՈԻԱԿ» ՓԲ ընկերության 25 դեպքում վճարվել է մատուցված ծառայությունների համար նախատեսված ամբողջ արժեքը, կամ ավելի է ֆինանսավորվել 2,931.0 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:

Հիվանդների բուժման համար անհրաժեշտ բոլոր դեղամիջոցները և բժշկական պարագաները բերվել է հիվանդների կողմից, սակայն համաձայն կնքված պայմանագրին կից պետության կողմից երաշխավորված անվճար հիվանդանոցային բժշկական օգնության և սպասարկման, ծախսերի կողմնորոշիչ չափաքանակի, լրացուցիչ պարտավորության և պատասխանատվության վերաբերյալ հատուկ պայմանների դեղամիջոցները և բժշկական պարագաները պետք է ապահովվեր կազմակերպության միջոցների հաշվին: Պայմանագրային պարտավորությունները ամբողջությամբ կամ մասնակի չկատարելու համար բուժօգնության գումարը պետք է փոխհատուցվեր սահմանված գնի 80% չափով, սակայն կատարողին վճարվել է պետական պատվերի համար նախատեսված ամբողջ գումարը: Արդյունքում ծառայություն մատուցող կազմակերպությանը վճարվել է ավելի գումարներ: Մասնավորապես՝

«Վ. Ա. Ֆանարջյանի անվան ՈԻԱԿ» ՓԲ ընկերությունում 2009թ. ստացիոնար պայմաններում բուժում ստացած հիվանդները 28 դեպքում բուժման համար անհրաժեշտ դեղամիջոցները և բուժման պարագաները ապահովել են սեփական միջոցների հաշվին, սակայն կատարողին վճարվել է ծառայության համար նախատեսված ամբողջ գումարը, կամ նախատեսվածից ավելի 1,094.3 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման: Նմանատիպ խախտման պարագայում ընկերությանը 2008 թ. վճարվել է 318 դեպքում հիվանդների բուժման համար նախատեսված ամբողջ գումարը, հաշվի չառնելով, որ դեղամիջոցները և բժշկական պարագաները ապահովվել է հիվանդների կողմից: Արդյունքում՝ 2008թ.-ին կատարողին ավելի գումար է վճարվել 7,947.6 հազ. դրամ: Ստուգման արդյունքում 2008թ. արձանագրված 7,947.6 հազ. դրամը ՀՀ կառավարության 2007 թ-ի դեկտեմբերի 20-ի «ՀՀ կառավարության 2004 թ. մարտի 4-ի թիվ 318-ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» թիվ

1600-ն որոշման 14-րդ կետի հիմքով ենթակա չէ վերականգնման պետական բյուջե, քանի որ 2008թ. ստուգման արդյունքում արձանագրված գումարը չի գերազանցում ընկերության ներկայացրած հաշվետվություններում պայմանագրային գումարի գերակատարման հետևանքով պատվիրատուի կողմից չֆինանսավորված ծավալները:

«Պրոֆ. Ռ. Օ. Յոլյանի անվան հանրապետական արյունաբանական կենտրոն» ՓԲ ընկերությունում 2009թ. ստացիոնար պայմաններում բուժում ստացած հիվանդների 23 դեպքով բուժման համար անհրաժեշտ դեղամիջոցները և բուժման պարագաները ապահովվել է հիվանդների սեփական միջոցների հաշվին, սակայն ծառայության համար նախատեսված գումարը կատարողին վճարվել է ամբողջությամբ, կամ ավելի է վճարվել 898.8 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե:

Ստուգման արդյունքում հայտնաբերված ոչ արժանահավատ հաշվետվությունների հետևանքով պատվիրատուի կողմից ծառայությունները չընդունելու համար «Վ.Ա. Ֆանարջյանի անվան ՈԻԱԿ» ՓԲ ընկերությունից գանձման ենթակա տուգանքի գումարը՝ որը հաշվարկվում է վերը նշված դեպքերի համար նախատեսված գումարի 0.05%-ի չափով կազմել է 448.0 հազ. դրամ:

Նմանատիպ խախտման համար «Պրոֆ. Ռ. Օ. Յոլյանի անվ. հանրապետական արյունաբանական կենտրոն» ՓԲ ընկերությունից գանձման ենթակա տուգանքը կազմում է 66.1 հազ. դրամ:

«Վ. Ա. Ֆանարջյանի անվան ՈԻԱԿ» ՓԲ ընկերության կողմից 2009թ. պետական պատվերի շրջանակում պետության կողմից երաշխավորված անվճար հետագոտում է իրականացրել առանց հետագոտվողների պատկանելությունը սոցիալապես անապահով և հատուկ խմբերին հաստատող փաստաթղթերի: Արդյունքում կատարված աշխատանքների համար ներկայացված կատարողականների հիման վրա ստացել է ավելի ֆինանսավորում 5,320.5 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:

Նախագորակոչային և գորակոչային տարիքի անձանց հիվանդանոցային փորձաքննություն և բուժում ծրագրի շրջանակում մատուցված ծառայությունների գծով կատարված աշխատանքների վերաբերյալ փոխհատուցման ներկայացված հաշվետվությունում «Վ. Ա. Ֆանարջյանի անվան ՈԻԱԿ» ՓԲԸ-ն աշխատանքները ներկայացրել է սխալ ծառայության տակ, արդյունքում ավելի ֆինանսավորում է ստացել 230.9 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:

Հարկ է նշել, որ ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունների կողմից ներկայացված հաշվետվություններում ավելի կատարողականներ ցույց տալու արդյունքում ստուգմամբ հայտնաբերված գումարը՝ 16,123.9 հազ. դրամ, ստուգման ընթացքում պակասեցվել է 2009թ. տարեկան կատարողականներից և դրանց դիմաց չի վճարվել:

Ստոմատոլոգիական բժշկական օգնության գծով պետական պատվեր

Պետության կողմից երաշխավորված անվճար բուժօգնության և սպասարկման մասնագիտացված ստոմատոլոգիական ծառայություն ծրագրի իրականացման համար ՀՀ պետական բյուջեից 2008թ. նախատեսվել է հատկացնել 767,626.7 հազ. դրամ, 2009թ. 897,097.3 հազ. դրամ, ճշտված ծրագրով գումարը կազմել է համապատասխանաբար՝ 682,626.7 հազ. դրամ և 738,497.3 հազ. դրամ, փաստացի ծախսը 2008 թվականին կազմել է 682,405.2 հազ. դրամ, 2009 թ.՝ 736,617.9 հազ. դրամ:

Ծրագրով նախատեսված ծառայությունների մատուցման նպատակով պայմանագրեր է կնքվել 85 կազմակերպությունների հետ:

Ծրագրի շրջանակներում պետական բյուջեից հատկացված միջոցների հաշվին կազմակերպությունների կողմից բնակչությանը մատուցված մասնագիտացված ստոմատոլոգիական բուժօգնության կազմակերպման ծառայությունների մատուցման նպատակայնության և ներկայացրած հաշվետվությունների հիմնավորվածության ստուգմամբ պարզվել է, որ առանձին դեպքերում պայմանագրային պարտավորությունները կատարվել են 26.01.2007թ. ՀՀ առողջապահության նախարարի թիվ 121-ա և հրամանով հաստատված բժշկական հաստատություններում (արտահիվանդանոցային ծառայություններ մատուցող) կիրառվող կարգի և պայմանագրային պարտավորությունների խախտմամբ, կազմակերպությունների կողմից ներկայացված հաշվետվություններում տեղ են գտել ոչ արժանահավատ տվյալներ, սակայն պայմանագրով նախատեսված գումարը ստացվել է ամբողջությամբ: Մասնավորապես՝

«Դենտա-Էլիտա» ստոմատոլոգիական կենտրոն ՍՊ ընկերությունում առանց ախտորոշման կամ ատամի հեռացման համար ցուցումների 2008թ. ընթացքում մատուցված ծառայությունների դիմաց 110 դեպքում լրացվել է ամբուլատոր քարտ, որի դիմաց պետական բյուջեից ստացվել է 181.5 հազ. դրամ ավելի գումար: 2009թ. 63 դեպքում առանց ախտորոշման մատուցվել է ատամի հեռացման ծառայություն, որի դիմաց պետական բյուջեից ստացվել է 103.9 հազ. դրամ, իսկ 51 դեպքում նման ծառայություն է մատուցվել առանց համապատասխան ցուցումի և բյուջեից ստացել 84.2 հազ. դրամ:

«Եվրոդենտ» ստոմատոլոգիական կենտրոն ՍՊ ընկերության կողմից 2008 թ. առանց ախտորոշման և ատամի հեռացման ցուցումի 120 դեպքում մատուցված ծառայությունների դիմաց պետական բյուջեից ստացել է 198.0 հազ. դրամ ավելի գումար: 2009 թ. նման իրավիճակի պարագայում 150 դեպքի համար պետական բյուջեից ստացել է 247.5 հազ. ավելի դրամ: Սահմանված կարգի խախտման

արդյունքում հաշվետվություններում տեղ գտած անճշտությունների հետևանքով պետական բյուջեից ստացված ավելի գումարը ենթակա է վերականգնման:

«Թիվ 1 մանկական ստոմատոլոգիական պոլիկլինիկա» ՓԲ ընկերության կողմից 2009 թ. մատուցած ծառայություններից 37 դեպքում ատամի հեռացում է կատարվել առանց ախտորոշման և ատամի հեռացման ցուցումի: Ամփոփաթերթիկների ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ ներկայացված 1688 զննված աշակերտներից զնահատման քարտ ունեն միայն 1448-ը, մնացածը աշակերտները բացակայել են և զննում չեն անցել, կամ ՀՀ ԱՆ ՊԱԳ ներկայացվել է կատարված աշխատանքների ավելի կատարողականներ և 281 դեպքով պետական բյուջեից ստացել ավելի գումարներ:

Ըստ հաստատված չափորոշիչի երեխաների զննումը իրականացնելու համար պահանջվող միանվագ օգտագործման պարագաների ձեռք բերման համար նախատեսված գումարները հատկացվել են ամբողջությամբ, սակայն դրանք ձեռք է բերվել մասամբ: Թույլ տրված խախտումների արդյունքում պետական բյուջեից 2009 թ. ընթացքում ստացել է 396.4 հազ. դրամ ավելի գումար, որը ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե:

«Թալինի ԲԿ» ՓԲ ընկերության կողմից 2009թ. ընթացքում պետության կողմից երաշխավորված անվճար բուժօգնության շրջանակներում «Բերանի խոռոչի հիգիենայի» ծրագրով երեխաների ստոմատոլոգիական առաջնային կանխարգելման ծառայությունների գծով աշխատանքներ չի կատարվել, սակայն պետական պատվերի գծով ներկայացրած հաշվետվություններով ցույց է տրվել ավելի կատարողական և ստացել նախատեսված ամբողջ գումարը, կամ ավելի է վճարվել 717.6 հազ. դրամ:

«Վայքի ԲԿ» ՓԲ ընկերության կողմից 2009 թ. ֆինանսավորման ներկայացրած հաշվետվություններում տեղ են գտել ավել ծավալներ և թվերի շեղումներ, ինչի արդյունքում ավելի ֆինանսավորում է կատարվել 201.2 հազ. դրամ, նմանատիպ խախտման համար կազմակերպությանը ավելի է վճարվել 2008 թվականին 240.0 հազ. դրամ:

«Մեծամորի ԲԿ» ՓԲ ընկերության կողմից 2009 թ. երեխաների ստոմատոլոգիական առաջնային կանխարգելման ծառայությունների գծով իրականացրած աշխատանքների համար ներկայացրած հաշվետվություններում ցույց է տրվել ավելի կատարողականներ, ինչի արդյունքում ստացել է 134.0 հազ. դրամ ավելի ֆինանսավորում, որը ենթակա է վերականգնման: Նմանատիպ սխալի հետևանքով 2008 թ. ավելի ֆինանսավորում է ստացել 384.0 հազ. դրամ, որը նույնպես ենթակա է վերականգնման:

Փաստացի կատարված և փոխհատուցման ներկայացրած թվերի շեղումներ են հայտնաբերվել նաև 2008թ. ընթացքում «Տաշիրի ԲԿ» ՓԲ ընկերության կողմից երեխաների ստոմատոլոգիական առաջնային կանխարգելման ծառայությունների

մատուցման վերաբերյալ ներկայացված հաշվետվություններում, որի արդյունքում ընկերությանը ավելի գումար է վճարվել 263.8 հազ. դրամ:

Ծառայություն մատուցող կազմակերպությունների կողմից ներկայացված հաշվետվություններում ստուգմամբ հայտնաբերված ավելի կատարողականների արժեքը, գումարով՝ 1,884.8 հազ. դրամ, վերականգնվել է ստուգման ընթացքում, պակասեցնելով 2009թ. տարեկան հաշվետվություններում արտացոլված կատարողականների ընդհանուր գումարը:

Մանկաբարձական բժշկական օգնության ծառայություններ

Պետության կողմից երաշխավորված անվճար բժշկական օգնության և սպասարկման շրջանակներում «Մանկաբարձական բժշկական օգնության ծառայություններ» ծրագրի իրականացման համար ՀՀ պետական բյուջեից 2008թ. նախատեսվել է հատկացնել 3,871,358.9 հազ. դրամ, իսկ 2009թ. 6,102,042.1 հազ. դրամ, ճշտված ծրագրով նախատեսված գումարները կազմել են համապատասխանաբար՝ 4,094,358.9 հազ. դրամ և 5,879,342.1 հազ. դրամ, փաստացի ծախսը 2008 թվականին կազմել է 4,093,095.7 հազ. դրամ, իսկ 2009 թ.՝ 5,872,552.6 հազ. դրամ:

Պետական բյուջեից հատկացված միջոցների հաշվին նախատեսվել է մասնագիտացված հիվանդանոցային կազմակերպություններում իրականացնել հղի կանանց, ծննդաբերների և ծննդկանների հիվանդանոցային բժշկական օգնության ապահովումը՝ հղիության ախտաբանությամբ և բարձր ռիսկով հղիների բուժօգնությունը, ծննդալուծումը, այդ թվում կեսարյան հատումով, բուժօգնությունը հետծննդյան ընթացքում:

Մոր և մանկան առողջության պահպանումը համարվել է առողջապահության ոլորտի 2008-2010 թթ. ՄԺԾԾ ժամանակահատվածի գերակայություններից, որով ակնկալվել է ապահովել հղի կանանց վաղաժամ կոնսուլտացիոն հսկողությունը առնվազն 70 %-ով, մայրական մահացության մակարդակի 1/3-ով նվազում, տնային պայմաններում ծննդաբերության դեպքերի նվազում՝ ապահովելով ծննդաբերության 100% ընդգրկվածություն ստացիոնար պայմաններում և պերինատալ և վաղ նեոնատալ մահացության 10 %-ով նվազում:

Ըստ ՀՀ ԱՆ ԱԱԻ տեղեկատվական վերլուծական հանրապետական կենտրոն վիճակագրական տեղեկագրի տվյալների 2008թ. հանրապետությունում կենդանի ծնվածների թիվը բացարձակ թվերով կազմել է 41185 երեխա: 2005 թվականի համեմատությամբ, որտեղ կենդանի ծնվածների թիվը կազմել էր 37499, իսկ ծնելիության ցուցանիշը 1000 բնակչի հաշվով նվազել էր 1999թ. համեմատությամբ 22,5-ից 11,66-ի, 2008 թվականին նկատվել է ծնելիության ցուցանիշի աճ և հազար բնակչի հաշվով կազմել 12,73:

Ընդհանուր մահացությունը նույն ժամանակահատվածի համար աճել է 24.3%՝ (1990թ. 1000 բնակչի հաշվով 6,2-ից 2008 թվականին հասել 8,48-ի): 2005 թ.-ի համեմատությամբ մահացությունը աճել է 3.4 % (2005թ. 1000 բնակչի հաշվով 8,2-ից հասել 8,48-ի):

Բնակչության բնական աճի ցուցանիշը 1990 թ.-ի դրությամբ նվազել է 3,8 անգամ՝ 16,3-ից նվազելով մինչև 4,26-ի, սակայն 2003 թ.-ից նկատվում է բնական աճ:

Ծնելիության ցուցանիշի աճի պարագայում ընդհանուր մահացության մակարդակը մնում է բարձր, դիտարկվում է մանկական մահացության ցուցանիշի նվազում 1,7 անգամ կենդանածնի հաշվով 1990թ. 18,5-ից 2008թ.-ին իջել է մինչև 10,77, իսկ 2007 թ.-ի նկատմամբ 2008թ. մահացությունը նվազել է 1 %-ով 10,88-ից դարձել է 10,77:

Մայրական մահացության ցուցանիշը ըստ ՀՀ Ազգային վիճակագրական ծառայության տվյալների 100 000 կենդանածինների հաշվով 2008 թ-ին կազմել է 38,8, որը 2007 թ-ի համեմատությամբ ավելի է 23,8-ով կամ 2,6 անգամ: Վերջին տարիներին նկատվում է մայրական մահացության աճի միտում:

Պետության կողմից երաշխավորված անվճար բժշկական օգնության և սպասարկման շրջանակներում մատուցված ծառայությունների և կատարված աշխատանքների վերաբերյալ ներկայացրած հաշվետվությունների արժանահավատության և պայմանագրային պարտավորությունների կատարման համապատասխանության ստուգմամբ պարզվել է, որ պայմանագրային պարտավորությունները կատարվել է ՀՀ կառավարության թիվ 318-ն որոշմամբ հաստատված «Ամենամյա առողջապահական նպատակային ծրագրերի շրջանակներում պետության կողմից երաշխավորված անվճար սպասարկման ու ֆինանսավորման կարգի պահանջների, ինչպես նաև կնքված պայմանագրի ու պայմանագրին կից հատուկ պայմանների խախտմամբ:

Հղիության ախտորոշման կապակցությամբ բուժօգնություն ստացած հիվանդների համար 2009թ. հաշվետվությունները ներկայացվել և ֆինանսավորվել են տվյալ ծառայության համար նախատեսված ամբողջ գնով, սակայն ելնելով բուժման ծավալներից և հիվանդանոցում անցկացված մահճակալ-օրերի փաստացի քանակից դեպքերը պետք է ներկայացվեր ֆինանսավորման փաստացի օրերի դիմաց հաշվարկված գնով: Արդյունքում պետական պատվերի շրջանակում կատարողներին սահմանված չափորոշիչների սխալ կիրառման հետևանքով վճարվել են ավելի գումարներ, որոնք ենթակա են վերականգնման պետական բյուջե: Մասնավորապես՝

«Արմավիր ԲԿ» ՓԲ ընկերությունում մատուցված բժշկական ծառայությունների համար 48 դեպքում ֆինանսավորվել է ծառայության համար նախատեսված ամբողջ գնով կամ ավելի վճարելով 890.4 հազ. դրամ:

«Աբովյանի ծննդատուն» ՓԲ ընկերությանը 61 դեպքի համար ավելի է վճարվել 1,131.6 հազ. դրամ, իսկ նմանատիպ խախտման համար 2008թ. ավելի է վճարվել 173.9 հազ. դրամ:

«Շենգավիթ ԲԿ» ՓԲ ընկերությանը 27 դեպքում հիվանդների հղիության ախտաբանության կապակցությամբ ավելի է վճարվել 978.8 հազ. դրամ:

«Մոր և մանկան առողջության պահպանման ԳՀԿ» ՓԲ ընկերությանը 24 դեպքում հիվանդների հղիության ախտաբանության կապակցությամբ ավելի է վճարվել 1,012.8 հազ. դրամ:

«Թալինի ԲԿ» ՓԲ ընկերությանը 2008 թ. մանկաբարձական բժշկական օգնության ծառայություններ ծրագրի շրջանակներում հաշվետվությունները ներկայացվել և ֆինանսավորվել է տվյալ ծառայության համար նախատեսված ամբողջ գնով, սակայն պետք է ֆինանսավորվեր փաստացի օրերի դիմաց հաշվարկված գնով, կամ ընկերությանը ավելի է վճարվել 199.8 հազ. դրամ:

Նմանատիպ խախտման համար «Սևանի հիվանդանոց» ՓԲ ընկերությանը 2009 թ.-ին ավելի է վճարվել 72.5 հազ. դրամ, իսկ «Արտաշատի ԲԿ» ՓԲ ընկերությանը 2008 թ.-ին 290.0 հազ. դրամ:

«Վեդու ծննդատուն» ՓԲ ընկերությանը 64 դեպքի համար ավելի է վճարվել 1,682.8 հազ. դրամ:

«Պերինատոլոգիայի, մանկաբարձության և գինեկոլոգիայի կենտրոն» ՓԲ ընկերությանը 36 դեպքի և «Հրազդանի ծննդատուն» ՓԲ ընկերությանը 52 դեպքի համար հիվանդների հղիության ախտաբանության ծառայության մատուցման համար ավելի է վճարվել համապատասխանաբար 1,519.2 հազ. դրամ և 1,282.7 հազ. դրամ:

Պետության կողմից երաշխավորված անվճար բժշկական օգնության և սպասարկման շրջանակում հղիների լաբորատոր-գործիքային հետազոտությունների ծրագրի իրականացման գծով փաստացի մատուցված ծառայությունների համար որոշ դեպքերում կազմվել և փոխհատուցման է ներկայացվել հղիների թվերի շեղումներով հաշվետվություններ: Արդյունքում սխալ կատարողականներ ներկայացնելու հետևանքով պետական բյուջեից ստացվել է ավելի գումարներ, որոնք ենթակա են վերականգնման պետական բյուջե: Մասնավորապես՝

«Տաշիրի ԲԿ» ՓԲ ընկերության կողմից 2009թ. փոխհատուցման ներկայացված հաշվետվություններում առկա թվերի շեղումների հետևանքով պետական բյուջեից ստացել է ավելի ֆինանսավորում 60.8 հազ. դրամ, 2008 թ.-ին նմանատիպ խախտման համար ավելի գումար է ստացել 87.2 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:

«Վայք ԲԿ» ՓԲ ընկերության կողմից հաշվետվություններում ավելի կատարողական ցույց տալու արդյունքում 2008 թ.-ին վճարվել է նախատեսվածից ավելի 160.1 հազ. դրամ, իսկ 2009 թ. 168.0 հազ. դրամ:

«Թալինի ԲԿ» ՓԲ ընկերության կողմից հաշվետվությունները սխալ կազմելու և հաշվետվություններում ավելի կատարողական ցույց տալու արդյունքում 2008-ին ստացել է ավելի ֆինանսավորում 563.9 հազ. դրամ, իսկ 2009 թ.-ին 190.0 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:

«Սևանի հիվանդանոց» ՓԲ ընկերության կողմից փոխհատուցման ներկայացված հաշվետվություններում տեղ գտած թվերի շեղումների համար 2008 թ. ստացել է 432.5 հազ. դրամ ավելի ֆինանսավորում, իսկ 2009թ. ավելի ստացած ֆինանսավորումը կազմել է 81.9 հազ. դրամ:

«Կապանի ԲԿ» ՓԲ ընկերության կողմից հղիների լաբորատոր-գործիքային հետազոտության ծառայությունները փոխհատուցման է ներկայացվել այլ ծառայությունների անվան տակ և ներկայացված թվերի շեղումներով, որի հետևանքով 2008 թ. ստացվել է ավելի ֆինանսավորում 331.7 հազ. դրամ:

Նմանատիպ խախտումների համար «Մասիսի ԲԿ» ՓԲ ընկերությանը 2008 թ.-ին վճարվել է 78.1 հազ. դրամ, իսկ 2009 թ.-ին 955.6 հազ. դրամ: «Արտաշատի ԲԿ» ՓԲ ընկերության ավելի ստացած ֆինանսավորումը 2008 թ.-ին կազմել է 521.1 հազ. դրամ, 2009 թ.-ին 272.8 հազ. դրամ:

«Ստեփանավանի ԲԿ» ՓԲ ընկերությանը փոխհատուցման ներկայացրած հաշվետվություններում հղիների թվերի շեղումներով ներկայացնելու արդյունքում ավելի ֆինանսավորում է ստացել 149.0 հազ. դրամը:

Ստացիոնար պայմաններում բուժում ստացած հիվանդների համար անհրաժեշտ բոլոր դեղամիջոցները և բժշկական պարագաները որոշ դեպքերում բերվել է հիվանդների կողմից, սակայն 2009թ. պետության կողմից երաշխավորված անվճար հիվանդանոցային բժշկական օգնության և սպասարկման և ծախսերի կողմնորոշիչ չափաքանակի, լրացուցիչ պարտավորության և պատասխանատվության վերաբերյալ սահմանված հատուկ պայմաններով նախատեսված պահանջի համաձայն հիվանդի բուժման համար անհրաժեշտ բոլոր դեղամիջոցները և բժշկական պարագաները պետք է ապահովվեր կազմակերպության միջոցների հաշվին: Պայմանագրային պարտավորությունները ամբողջությամբ կամ մասնակի չկատարելու համար բուժօգնության գումարը պետք է փոխհատուցվեր սահմանված գնի 80%-ի չափով, սակայն փոխհատուցվել է պետական պատվերի համար նախատեսված ամբողջ գումարը: Արդյունքում ծառայություն մատուցող կազմակերպություններին վճարվել է ավելի գումարներ, որոնք ենթակա են վերականգման պետական բյուջե: Մասնավորապես՝

«Մոր և մանկան առողջության պահպանում ԳՀԿ» ՓԲ ընկերությանը 48 դեպքով ավելի է վճարվել 887.5 հազ. դրամ:

«Պերինատոլոգիայի, մանկաբարձության և գինեկոլոգիայի կենտրոն» ՓԲ ընկերությանը 54 դեպքով ավելի է վճարվել 627.6 հազ. դրամ:

«Արմավիրի ԲԿ» ՓԲ ընկերությանը 2008թ. հիվանդանոցային բժշկական օգնություն ստացող 94 հիվանդների բուժման համար ավելի է վճարվել 1,800.0 հազ. դրամ, որը ՀՀ կառավարության 04.03.2004թ. թիվ 318-ն որոշման պահանջի համաձայն ենթակա է վերականգման հայտնաբերված անճշտությունների գումարի և պայմանագրային

գումարի գերակատարման հետևանքով պատվիրատուի կողմից չֆինանսավորված ծավալների տարբերությունը՝ գումարով 964.8 հազ. դրամ:

Հաշվի չառնելով այն հանգամանքը, որ ՀՀ առողջապահության նախարարի 13.08.2009թ. թիվ 1226-Ա հրամանի համաձայն հիվանդանոցային բժշկական օգնության և սպասարկման նորմատիվների միջինացված նոր գները գործել են 01.09.2009թ.-ից մի շարք դեպքերում կազմակերպություններին օգուտոս ամսվա ընթացքում մատուցված ծառայությունների համար վճարվել է նոր գներով: Արդյունքում սխալ հաշվարկի հետևանքով վճարվել է ավելի գումարներ, որոնք ենթակա են վերականգնման պետական բյուջե: Մասնավորապես՝

«Շենգավիթ ԲԿ» ՓԲ ընկերությանը հիվանդանոցային բժշկական օգնության և սպասարկման նորմատիվները և միջինացված նոր գները սխալ կիրառելու արդյունքում ավելի մատուցած ծառայությունների դիմաց ավելի գումար է վճարվել 59.5 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:

«Մոր և մանկան առողջության պահպանում ԳՀԿ» և «Պերինատոլոգիայի, մանկաբարձության և գինեկոլոգիայի կենտրոն» ՓԲ ընկերություններին նմանատիպ սխալի պատճառով պետական բյուջեից մատուցված ծառայությունների համար ավելի գումար են հատկացրել համապատասխանաբար՝ 201.2 հազ. դրամ և 336.2 հազ. դրամ, որոնք ենթակա են վերականգնման:

Առանձին դեպքերում կազմակերպությունների կողմից առանց բժշկական հիմնավորման պետական պատվերի շրջանակում հատկացված միջոցների հաշվին իրականացվել են 30-60 տարեկան կանանց լաբորատոր-գործիքային հետազոտություններ: Արդյունքում՝ պետական բյուջեից վճարվել է ավելի գումարներ, որը ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե:

«Աբովյանի ծննդատուն» ՓԲ ընկերությանը առանց հիմքերի կատարված լաբորատոր-գործիքային հետազոտությունների համար ավելի է վճարվել 769.9 հազ. դրամ, իսկ «Հրազդանի ծննդատուն» ՓԲ ընկերությանը նմանատիպ խախտման համար ավելի է վճարվել 486.5 հազ. դրամ:

Պետության կողմից երաշխավորված անվճար հիվանդանոցային բժշկական օգնության և սպասարկման մասին «պայմանագրում լրացում կատարելու մասին համաձայնագրի համաձայն ստուգումների արդյունքում բացահայտված պատվիրատուի կողմից ներկայացված ոչ արժանահավատ հաշվետվություններով նշված ծառայությունները չընդունելու դեպքում կատարողից ենթակա է գանձման տուգանք պայմանագրով սահմանված գումարի 0.05 %-ի չափով: Կատարված ստուգումների արդյունքում հայտնաբերված ոչ արժանահավատ հաշվետվությունների համար հաշվարկվել է տուգանք, որը «Արմավիր ԲԿ» ՓԲԸ-ում կազմել է 55.8 հազ. դրամ, «Աբովյանի ծննդատուն» ՓԲԸ-ում 89.5 հազ. դրամ: «Շենգավիթ ԲԿ» ՓԲԸ-ում 181.8 հազ. դրամ, «Մոր և մանկան առողջության պահպանում ԳՀԿ» ՓԲԸ-ում 19.8 հազ.

դրամ, «Վեդու ծննդատուն» ՓԲԸ-ում 50.1 հազ. դրամ, «Պերինատոլոգիայի, մանկաբարձության և գինեկոլոգիայի կենտրոն» ՓԲԸ-ում 29.0 հազ. դրամ և «Հրագդանի ծննդատուն» ՓԲԸ-ում 66.4 հազ. դրամ:

Պետության կողմից երաշխավորված անվճար բժշկական օգնության և սպասարկման վերաբերյալ կատարողների կողմից մատուցված ծառայությունների վերաբերյալ ներկայացված հաշվետվություններում նեղ մասնագիտացված բուժօգնություն և «Լաբորատոր-գործիքային հետազոտություններ ամբողջ բնակչության համար ծառայությունների գծով կատարված աշխատանքների ծավալները ավելի ցույց տալու համար ստացել են ավելի ֆինանսավորում: Մասնավորապես՝

«Սպիտակի ԲԿ» ՓԲ ընկերության կողմից պետական պատվերի շրջանակում հիվանդանոցային բժշկական օգնության գծով 2008 թ. մատուցված ծառայությունների համար փոխհատուցման ներկայացված հաշվետվություններում ցույց է տրվել ավելի կատարողական և ստացել ֆինանսավորում 352.0 հազ. դրամով ավելի, որից համաձայն ՀՀ կառավարության 04.03.2004 թ. թիվ 318 որոշման ենթակա է վերականգնման գերակատարման հետևանքով պատվիրատուի կողմից չֆինանսավորված ծավալների տարբերությունը գումարով 195.3 հազ. դրամ:

«Արմավիր ԲԿ» ՓԲ ընկերության կողմից պետության կողմից երաշխավորված անվճար հիվանդանոցային բժշկական օգնության և սպասարկման շրջանակներում մատուցված ծառայությունների համար ներկայացված հաշվետվություններով 2008 թ. ավելի կատարողական է ցույց տվել և ստացել ֆինանսավորում 876.7 հազ. դրամ, իսկ պոլիկլինիկական մասով ավելի ֆինանսավորված կատարողականը՝ կազմել է 1,483.4 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման: Հարկ է նշել, որ նշված խախտումը արձանագրվել է մաս ՀՀ ԱՆ ՊԱԳ-ի վերահսկողության բաժնի կողմից:

Լ. Արեշյանի անվան «Վանաձորի թիվ 1 հիվանդանոցային համալիր» ՓԲ ընկերության կողմից ներկայացված հաշվետվություններում ավելի կատարողական ցույց տալու հետևանքով 2008թ. ստացվել է ավելի ֆինանսավորում 226.5 հազ. դրամ, իսկ 2009թ. 127.0 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:

Ստուգման արդյունքում հայտնաբերված վերականգնման ենթակա գումարը ամբողջությամբ ստուգման ընթացքում վերականգնվել է 2009թ. տարեկան հաշվետվություններով ցույց տրված կատարողականների ընդհանուր արժեքը պակասեցնելու միջոցով:

**Դեղորայքի տրամադրում ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հիվանդանոցային
բուժօգնություն ստացողներին և հատուկ խմբերում ընդգրկված ֆիզիկական անձանց**

Բնակչության առողջության առաջնային պահպանման պետական նպատակային ծրագրով ակնկալվել է ապահովել բնակչության առողջության առաջնային պահպանման ոլորտի զարգացման շարունակականությունը, որպես բնակչությանը ցուցաբերվող բժշկական օգնության մատչելիությունը և առողջապահության զարգացման ու բարեփոխումների արդյունավետությունը:

Առողջապահական բնագավառում հիմնական գերակայություն է շարունակում համարվել առաջնային (ամբուլատոր-պոլիկլինիկական) բուժօգնությունը: Ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հաստատությունները, որոնք ապահովում են ընթացիկ գործունեության հաստատված ցանկով առաջին օգնության համար անհրաժեշտ դեղորայքը, բժշկական պարագաները և նյութերը, անվճար բուժօգնության ծրագրերում ընդգրկվել են հանրապետության բնակչությունն ամբողջությամբ՝ անկախ տարիքից և սոցիալական կարգավիճակից, որի արդյունքում նկատելի աճել են հաճախումները:

«Դեղորայքի տրամադրում ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հիվանդանոցային բուժօգնություն ստացողներին և հատուկ խմբերում ընդգրկված ֆիզիկական անձանց, ծրագրի իրականացման համար պետական բյուջեից 2008թ-ին նախատեսվել է հատկացնել 1,000,000.0 հազ. դրամ, իսկ 2009 թ-ին 1,196,258.1 հազ. դրամ փաստացի ծախսը 2008 թ-ին կազմել է 999,954.7 հազ. դրամ, 2009 թ.՝ 1,158,758.3 հազ. դրամ:

ՀՀ պետական բյուջեից հատկացված միջոցների հաշվին անվճար և արտոնյալ պայմաններում դեղամիջոցներ ստանալու իրավունք ունեցող բնակչության դեղորայքային ապահովումն իրականացվել է տեղամասային կամ ընտանեկան բժիշկների, իսկ առանձին հիվանդությունների գծով համապատասխան մասնագետների միջոցով, համաձայն ՀՀ կառավարության 23.11.2006 թ «Անվճար կամ արտոնյալ պայմաններով դեղեր ձեռք բերելու իրավունք ունեցող բնակչության սոցիալական խմբերի և հիվանդությունների ցանկերը հաստատելու մասին» թիվ 1717-Ն որոշման և ՀՀ ԱՆ 27.01.2005թ. թիվ 74-Ն հրամանով հաստատված «Անվճար կամ արտոնյալ պայմաններով դեղերի հատկացման կարգի»:

Ծրագրի կատարման նպատակով պետական բյուջեից հատկացված միջոցների հաշվին ամբուլատոր-պոլիկլինիկական բժշկական կազմակերպությունները դեղերը ձեռք են բերել և հիվանդներին անվճար հատկացրել հատուկ այդ նպատակով ստեղծված ներպոլիկլինիկական դեղատներից, ինչպես նաև պայմանագրային հիմունքներով՝ իրենց սպասարկման տարածքում գործող և լիցենզավորված դեղատների միջոցով:

Հարկ է նշել, որ ուսումնասիրված ամբուլատոր-պոլիկլինիկական բժշկական կազմակերպությունների կողմից, ծրագրի շրջանակում ձեռ բերված դեղամիջոցների

արժեքը ըստ դեղորայքի ձեռք բերման փաստաթղթերի հիմնականում համապատասխանում է նույն ժամանակաշրջանում դեղեր մատակարարող ընկերությունների կողմից շուկայում առաջարկված գներին և գնացուցակներում (պրայս լիստ) նշված գներին:

Ընտրանքային կարգով ուսումնասիրվել է թիվ 13, թիվ 20 պոլիկլինիկա ՓԲ ընկերությունների կողմից անվճար և արտոնյալ պայմաններով բնակչության հատկացված դեղորայքի դեղատոմսերի դուրս գրման, դրանց պահպանման, գնահատման, լրացման, ինչպես նաև դեղատոմսերի կողմից անվճար և ամփոփ տվյալների վերաբերյալ ներկայացված ռեեստրների ճշտությունը և համապատասխանությունը սահմանված կարգին:

Ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ անվճար և զեղչով դեղորայքը տրվել է սահմանված կարգի խախտումներով: Մասնավորապես՝

Ընկերությունների կողմից անվճար կամ արտոնյալ պայմաններով տրված դեղատոմսերի 2-րդ օրինակի հետևի մասում՝ դեղատանը՝ չնայած դեղորայքի մատակարարման փաստին (դեղի ստացման փաստի ճշտությունը ստուգվել է ստացողի հետ հեռախոսագրույցի միջոցով) դեղորայք ստացողի կողմից չի նշվել ստացված դեղի և վճարված գումարի մասին, խախտելով ՀՀ առողջապահության նախարարի 27.01.2005 թ. թիվ 74 հրամանով հաստատված «Անվճար կամ արտոնյալ պայմաններով դեղերի հատկացման» կարգի 4.8 կետի պահանջը:

Առանձին դեպքերում դեղատոմսերը դուրս են գրվել առանց բուժկանխարգելիչ հաստատության դրոշմակնիքի, որոշ դեպքերում դեղատոմսի համար նախատեսված կնիքի, բժշկի ստորագրության և անձնական կնիքի բացակայությամբ, խախտելով ՀՀ առողջապահության նախարարության 26.02.2002թ. թիվ 100 հրամանով հաստատված «ՀՀ դեղատոմսերի դուրս գրման և դեղերի բաց թողման կարգի 2.2 կետի պահանջը (N13 պոլիկլինիկա 17 դեպք, N20 պոլիկլինիկա 12 դեպք) :

2009 թ. առաջին եռամսյակում պետության կողմից կենտրոնացված գնումներով ձեռք բերվող դեղերի՝ հակադիաբետիկ դեղորայքի, մատակարարման ընդհատման ժամանակ հիվանդների բուժման շարունակականության անընդհատությունը ապահովելու նպատակով պետք է նշված դեղերը բուժկազմակերպությունների կողմից ձեռք բերվեր իրենց ֆինանսավորման ծավալում դեղերի համար սահմանված գումարների հաշվին: Սակայն այն ձեռք է բերվել «Անվճար և արտոնյալ պայմաններով դեղորայք» ծրագրի իրականացման համար հատկացված միջոցների հաշվին, խախտելով ՀՀ առողջապահության նախարարի 27.01.2005թ. թիվ 74 հրամանով հաստատված «Անվճար կամ արտոնյալ պայմաններով դեղերի հատկացման 6-րդ կետի պահանջը (N13 պոլիկլինիկա, N 20 պոլիկլինիկա):

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

- Անվճար բուժօգնության պայմանագրային պարտավորությունները կատարվել է ՀՀ կառավարության կողմից 04.03.2004 թ. թիվ 318-ն որոշմամբ հաստատված «Ամենամյա առողջապահական նպատակային ծրագրերի շրջանակներում պետության կողմից երաշխավորված անվճար սպասարկման ու ֆինանսավորման կարգի պահանջների, ինչպես նաև կնքված պայմանագրի և պայմանագրին կից հատուկ պայմանների խախտմամբ:

- Հիվանդների բուժման համար անհրաժեշտ բոլոր դեղամիջոցների և բժշկական պարագաների մատակարարման վերաբերյալ պայմանագրային պարտավորությունները ամբողջությամբ կամ մասնակի չկատարելու պարագայում ներկայացվել են հաշվետվություններ ամբողջ ծավալի չափով և ստացել բուժօգնության համար նախատեսված գումարը ամբողջությամբ, սահմանված 80 %-ի փոխարեն: Միայն արդյունքում պետական բյուջեից ավելի գումար թ վճարվել 24,851.7 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:

- ՀՀ առողջապահության նախարարի 13.08.2009թ. թիվ 1226-Ա հրամանով հաստատված 01.09.2009թ. կիրառվող հիվանդանոցային բժշկական օգնության և սպասարկման նորմատիվների միջինացված նոր գները կիրառվել են նաև մինչև հրամանի ուժի մեջ մտնելը հոսպիտալացված հիվանդների (որոնք դուրս են գրվել 01.09.2009թ.-ից հետո) համար, որի արդյունքում պետական բյուջեից վճարվել է 11,701.4 հազ. դրամ ավելի գումար, որը ենթակա է վերականգնման:

- Ստուգումների արդյունքում բացահայտված պատվիրատուների ներկայացրած ոչ արժանահավատ հաշվետվությունները, որոնք ենթակա են պակասեցման տվյալ դեպքի համար նախատեսված գումարից հաշվարկվել է տուգանք կատարողներին վճարված պայմանագրային գումարի 0,05%-ի չափով, գումարով՝ 2,226.5 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:

- Ծրագրերի շրջանակում բուժված հիվանդների վերաբերյալ ծառայություն մատուցած կազմակերպությունների կողմից հաշվարկված մահճակալ-օրերի թիվը կատարողականներում ավել ցույց տալու արդյունքում պետական բյուջեից ստացվել է 12,868.0 հազ. դրամ ավելի գումար, որը ենթակա է վերականգնման:

- Նախագորակոչային և գորակոչային տարիքի անձանց հիվանդանոցային բուժօգնության և հետազոտման ընթացքում ծրագրով նախատեսված սննդի տրամադրման գումարի փոխհատուցում չի կատարվել, սակայն պետական բյուջեից ստացվել է նախատեսված ամբողջ գումարը 178.5 հազ. դրամ, որը ենթակա վերականգնման:

- Ստացիոնար պայմաններում բուժօգնություն ստացող հիվանդներին մատուցված բուժօգնության ծավալները սխալ ներկայացնելու հետևանքով, հաշվետվություններում կիրառվել են բուժման լրիվ գին (կարճաժամկետ գնի փոխարեն) և արդյունքում պետական բյուջեից ֆինանսավորվել է 11,352.1 հազ. դրամ ավելի գումար, որը ենթակա է վերականգնման:

- Պետական պատվերի շրջանակում պետության կողմից երաշխավորված անվճար հետազոտում է իրականացվել առանց հետազոտվողների պատկանելիությունը սոցիալապես անապահով և հատուկ խմբերին հաստատող փաստաթղթերի առկայությամբ և պետական բյուջեից ստացել 5,320.5 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:

- Ստոմատոլոգիական բուժօգնության կազմակերպման ծառայությունների պայմանագրային պարտավորությունները կատարվել են 26.01.2007 թ. ՀՀ առողջապահության նախարարի թիվ 121-Ա հրամանով հաստատված բժշկական հաստատություններում կիրառվող կարգի և պայմանագրային պարտավորությունների խախտմամբ:

- Առանց ախտորոշման կամ ատամի հեռացման համար ցուցումների մատուցված ծառայությունների համար լրացվել է ամբուլատոր քարտ և պետական բյուջեից ստացվել 1,211.5 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:

- Պետության կողմից երաշխավորված անվճար բժշկական օգնության և սպասարկման շրջանակում լաբորատոր-գործիքային հետազոտությունների ծրագրի իրականացման գծով փաստացի մատուցված ծառայությունների համար կազմվել և փոխհատուցման է ներկայացվել հիվանդների թվի շեղումով հաշվետվություն և պետական բյուջեից ֆինանսավորվել է 5,661.1 հազ. դրամ ավելի գումար, որը ենթակա է վերականգնման:

- Պետության կողմից երաշխավորված անվճար բժշկական օգնության և սպասարկման ծրագրերի իրականացման համար ծառայություն մատուցող կազմակերպությունների կողմից ներկայացրած հաշվետվություններում ավելի կատարողական ցույց տալու արդյունքում պետական բյուջեից ստացվել է 4,824.2 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀՀ առողջապահության նախարարության աշխատակազմին՝

- ձեռնարկել միջոռառումներ արձանագրված թերությունները վերացնելու ուղղությամբ,
- մեկամսյա ժամկետում ՀՀ վերահսկիչ պալատ ներկայացնել «Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածով սահմանված տեղեկատվությունը: